

MOKĖJIMO UŽ SOCIALINES PASLAUGAS TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas (toliau vadinama – Aprašas) reglamentuoja asmens (šeimos) mokėjimą už socialines paslaugas, pagalbos pinigų mokėjimą.

2. Aprašas paruoštas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta mokėjimo už socialines paslaugas tvarka.

3. Šis aprašas taikomas mokėjimui už tas socialines paslaugas, kurias planuoja, skiria, kurių poreikį asmeniui (šeimai) nustato Kupiškio rajono savivaldybė ir kurių teikimas finansuojamas iš savivaldybės biudžeto ar savivaldybės biudžetui skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų socialinėms paslaugoms finansuoti.

4. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis asmeniui (šeimai) nustatomas individualiai, atsižvelgiant į asmens (šeimos narių) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas ir asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų rūšį. Socialines paslaugas, jų turinį pagal socialinių paslaugų rūšis apibrėžia socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas Socialinių paslaugų katalogas.

5. Asmens (šeimos) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos, susijusios su asmens (šeimos) mokėjimu už specialiąsias socialines paslaugas, nustatomos rašytine socialines paslaugas gaunančio asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo (rūpintojo) ir teikiančio šias paslaugas Kupiškio socialinių paslaugų centro sutartimi, kurioje nustatyti konkretūs asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydžiai pinigine išraiška ir mokėjimo tvarka.

II. MOKĖJIMAS UŽ BENDRĄSIAS SOCIALINES PASLAUGAS

6. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugos teikiamos nemokamai.

7. Už kitas bendrąsias socialines paslaugas (asmens higienos ir priežiūros, transporto ir kt.) asmenys (šeimos) moka pagal patvirtintą tų paslaugų teikimo ir mokėjimo už jas tvarką.

8. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui)

mažesnės už valstybės remiamų pajamų (toliau- VRP) trigubą dydį, visos bendrosios paslaugos teikiamos nemokamai.

9. Atskaičius nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos negali likti mažesnės už valstybės remiamų pajamų trigubą dydį.

10. Globos ir rūpybos taryba gali asmenį (šeimą) atleisti nuo mokesčio už bendrąsias socialines paslaugas arba jį sumažinti.

11. Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus įsakymu, Globos ir rūpybos tarybos teikimu, asmuo (šeima) atleidžiamas nuo mokesčio už bendrąsias socialines paslaugas arba šis mokestis sumažinamas.

III. MOKĖJIMAS UŽ SOCIALINĘ PRIEŽIŪRĄ

12. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas.

13. Krizių atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, socialinė priežiūra 7 pirmąsias kalendorines dienas gali būti teikiama nemokamai.

14. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (-iai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mažesnės už VRP trigubą dydį, socialinė priežiūra teikiama nemokamai.

15. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis asmeniui (šeimai) neturi viršyti 20 procentų asmens (šeimos) pajamų

16. Atskaičius nustatytą asmens (šeimos) mokėjimo už socialinę priežiūrą dalį, asmens (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mėnesio pajamos negali likti mažesnės už VRP trigubą dydį.

17. Už socialinės priežiūros paslaugas asmenys su negalia (šeimos), senyvo amžiaus asmenys (šeimos), kurių pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) didesnės už VRP trigubą dydį, už teikiamų paslaugų valandą moka :

17.1. jei pajamos nuo 3 iki 4 valstybės remiamų pajamų dydžio – 20 procentų Vyriausybės nustatyto minimalaus valandinio atlygio;

17.2. jei pajamos nuo 4 iki 5 valstybės remiamų pajamų dydžio - 40 procentų Vyriausybės nustatyto minimalaus valandinio atlygio;

17.3. jei pajamos nuo 5 iki 6 valstybės remiamų pajamų dydžio - 80 procentų Vyriausybės nustatyto minimalaus valandinio atlygio;

17.4. jei pajamos virš 6 valstybės remiamų pajamų dydžio – 100 procentų Vyriausybės nustatyto minimalaus valandinio atlygio.

18. Globos ir rūpybos taryba gali atleisti nuo mokėjimo už socialinę priežiūrą arba šį mokestį sumažinti.

19. Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus įsakymu, Globos ir rūpybos tarybos teikimu, asmuo (šeima) atleidžiamas nuo mokesčio už socialinę priežiūrą arba šis mokestis sumažinamas.

IV. PAGALBOS PINIGŲ MOKĖJIMAS

20. Pagalbos pinigai skiriami asmeniui (šeimai) susimokėti kitiems asmenims už pagalbą, savo pobūdžiu analogišką bendrosioms socialinėms paslaugoms ar socialinei priežiūrai, kai asmuo (šeima) sutinka ir dėl objektyvių priežasčių paslaugų neturi galimybių teikti Kupiškio socialinių paslaugų centro socialinių darbuotojų padėjėjai.

21. Pagalbos pinigai skiriami asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (-iai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) mažesnės už VRP trigubą dydį.

22. Pagalbos pinigų dydis per mėnesį 1/8 minimalios algos.

23. Pagalbos pinigų naudojimą pagal paskirtį prižiūri seniūnijų ir Kupiškio socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai.

24. Nustačius, kad pagalbos pinigai naudojami ne pagal paskirtį, Kupiškio socialinių paslaugų centras nutraukia pagalbos pinigų mokėjimą, pakeisdamas juos į bendrąsias socialines paslaugas ar socialinę priežiūrą, kurioms nustatytas asmens (šeimos) poreikis.

V. MOKĖJIMAS UŽ DIENOS SOCIALINĘ GLOBĄ

25. Mokėjimo už dienos socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

26. Vieno gyvenančio asmens mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

27. Asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija VRP trigubo dydžio, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

28. Asmens, gyvenančio šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui viršija VRP trigubą dydį, mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

29. Mokėjimo už trumpiau nei vieną kalendorinį mėnesį teikiamą dienos socialinę globą dydis nustatomas proporcingai teikiamos dienos socialinės globos trukmei.

30. Teikiant dienos socialinę globą asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose, atsižvelgiant į teikiamų paslaugų vidutinę trukmę valandomis per savaitę, paslaugų gavėjai už vieną kalendorinį mėnesį moka:

Paslaugų trukmė valandomis per savaitę	Mokėjimo dydis (procentais nuo asmens pajamų)
20	15
30	20

32. Teikiant dienos socialinę globą asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose, gyvenantiems šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija valstybės remiamų pajamų trigubo dydžio, mokėjimo dydis už paslaugas nurodytas 28 punkte.

33. Teikiant dienos socialinę globą asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose, gyvenantiems šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui viršija VRP trigubą dydį, atsižvelgiant į teikiamų paslaugų trukmę valandomis per savaitę, paslaugų gavėjai už vieną kalendorinį mėnesį moka:

Paslaugų trukmė valandomis per savaitę	Mokėjimo dydis (procentais nuo asmens pajamų)
20	20
30	30

34. Globos ir rūpybos taryba gali atleisti nuo mokėjimo už dienos socialinę globą arba šį mokestį sumažinti.

35. Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus įsakymu, Globos ir rūpybos tarybos teikimu, asmuo (šeima) atleidžiamas nuo mokesčio už socialinę globą arba šis mokestis sumažinamas.

VI. MOKĖJIMAS UŽ TRUMPALAIKĘ SOCIALINĘ GLOBĄ

36. Mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

37. Asmens mokėjimo už vieną kalendorinį mėnesį teikiamą trumpalaikę socialinę globą dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai asmuo, gaudamas trumpalaikę socialinę globą namuose ar laikino gyvenimo namuose, maitinasi savo lėšomis, mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis mažinamas maitinimosi išlaidų pagal teisės aktų nustatytas rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normas dalimi.

38. Mokėjimo už trumpiau nei vieną kalendorinį mėnesį teikiamą trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas proporcingai teikiamos trumpalaikės socialinės globos trukmei.

39. Krizių atvejais, kai socialinės rizikos suaugęs asmuo patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, trumpalaikė socialinė globa iki 30 kalendorinių dienų teikiama nemokamai.

40. Trumpalaikė socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinės rizikos vaikui teikiama nemokamai.

41. Globos ir rūpybos taryba gali atleisti asmenį nuo mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą arba šį mokestį sumažinti.

VII. MOKĖJIMAS UŽ ILGALAIKĘ SOCIALINĘ GLOBĄ

42. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas ir turtą.

43. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų, jeigu asmens turto vertė mažesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto normatyvą.

44. Jeigu suaugusio asmens turto vertė didesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.

45. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą vaikui su negalia dydis nustatomas neatsižvelgiant į asmens turtą ir neturi viršyti 80 procentų vaiko pajamų.

46. Ilgalaikė socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinės rizikos vaikui teikiama nemokamai.

47. Asmenys, laikinai teisės aktų nustatyta tvarka išvykę iš ilgalaikę socialinę globą teikiančios socialinių paslaugų įstaigos, už išvykimo laiką moka 30 procentų jiems nustatyto mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydžio.

48. Globos ir rūpybos taryba gali atleisti asmenį nuo mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą arba šį mokestį sumažinti.

VII. ASMENS (ŠEIMOS NARIŲ) FINANSINIŲ GALIMYBIŲ VERTINIMAS

49. Asmens (šeimos narių) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas negali turėti įtakos asmens (šeimos) galimybėms gauti socialines paslaugas, kurių poreikis asmeniui (šeimai) nustatytas.

50. Pageidaujantis gauti socialines paslaugas asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) turi pateikti informaciją apie asmens (šeimos) pajamas.

51. Ilgalaike socialinę globą pageidaujantis gauti asmuo ar jo globėjas (rūpintojas) turi pateikti informaciją apie asmens pajamas ir turimą turtą.

52. Informaciją apie asmens (šeimos) pajamas ir asmens turtą asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) pateikia kartu su prašymu-paraiška skirti socialines paslaugas.

53. Prašymo-paraiškos formą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

54. Asmens (šeimos narių) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas vertina seniūnijų, Kupiškio socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai, kurie nustato asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį.

55. Išskirtiniais atvejais, kai socialinės paslaugos asmeniui (šeimai) skiriamos siekiant išvengti grėsmės asmens (šeimos) fiziniam ar emociniam saugumui, sveikatai ar gyvybei, finansinės galimybės gali būti vertinamos po to, kai nustatomas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikis ir jam skiriamos socialinės paslaugos.

56. Tais atvejais, kai finansinių galimybių vertinimas apima ir turto vertinimą ir šis vertinimas atliekamas vėliau, negu pradedamos teikti socialinės paslaugos, asmeniui mokėjimo už socialines paslaugas dydis skaičiuojamas ir už praėjusio laikotarpio suteiktas socialines paslaugas.

57. Asmens (šeimos narių), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančio (-ių) socialinę pašalpą, finansinės galimybės nevertinamos.

58. Asmens (šeimos narių) finansinės galimybės nevertinamos, kai asmuo (šeima) sutinka mokėti visą socialinių paslaugų kainą.

59. Savivaldybė užtikrina asmens (šeimos narių) pateiktų duomenų konfidencialumą teisės aktų nustatyta tvarka.

60. Socialiniai darbuotojai, nustatantys asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį, konsultuoja asmenis (šeimos narius) finansinių galimybių vertinimo, mokėjimo už socialines paslaugas šaltinių parinkimo klausimais ir jiems tarpininkauja.

61. Socialines paslaugas gaunantis asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) privalo pranešti Kupiškio socialinių paslaugų centrui apie asmens (šeimos) pajamų, asmens turto pokyčius per šių paslaugų gavimo laiką.

62. Gavus informaciją apie asmens (šeimos) pajamų pokyčius per socialinių paslaugų gavimo laiką, finansinės galimybės iš naujo įvertinamos ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo minėtos informacijos gavimo.

63. Kupiškio socialinių paslaugų centras, gavęs informaciją apie jau gaunančio ilgalaikę socialinę globą asmens turto pokyčius, finansines jo galimybes iš naujo įvertina ne vėliau kaip per vienerius metus nuo minėtos informacijos gavimo.

IX. ASMENS (ŠEIMOS) PAJAMOS IR JŲ APSKAIČIAVIMAS

64. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, į asmens pajamas įskaitoma su darbo santykiais, individualia veikla, žemės ūkio veikla susijusios pajamos, pensijos, kitos išmokos. Šios pajamos imamos po to, kai apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu ir išskaitomos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

65. Pajamas nurodo pats asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) prašyme paraiškoje skirti socialines paslaugas.

66. Kilus įtarimui, kad asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) pateikė neteisingus duomenis, Savivaldybės administracijos socialinės paramos skyrius gali pareikalauti papildomų dokumentų, patvirtinančių pateiktų duomenų teisingumą.

67. Duomenis apie pensijas, pensijų išmokas, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpas Socialinės paramos skyrius gauna iš atitinkamas išmokas mokančių institucijų ar įstaigų pagal asmens duomenų teikimo sutartis.

68. Skaičiuojant asmens pajamas, imamos vidutinės 3 paskutinių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo mėnesių pajamos.

69. Skaičiuojant šeimos pajamas, imamos visų šeimos narių vidutinės 3 paskutinių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo mėnesių pajamos

70. Skaičiuojant vienam šeimos nariui tenkančias pajamas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimoje gyvenančiam asmeniui, vidutinės šio asmens 3 paskutinių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo mėnesių pajamos ir visų šeimos narių 3 mėnesių pajamos dalijamos iš visų šeimos narių skaičiaus.

71. Jeigu asmens (šeimos) pajamos tą mėnesį, nuo kurio pradėtos gauti socialinės paslaugos, palyginti su praėjusiais 3 mėnesiais, pasikeitė, asmens (šeimos) pajamos per mėnesį apskaičiuojamos pagal to mėnesio pajamas.

72. Apskaičiuotas darbo užmokestis, pensijos, pensijų išmokos, šalpos išmokos, nedarbo, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos, taip pat kitos kas mėnesį gaunamos pajamos įskaitomos į pajamas tų mėnesių, už kuriuos jos paskirtos.

73. Vaiko išlaikymo periodinės išmokos, mokamos pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą, įskaitomos į pajamas tų mėnesių, per kuriuos jos išmokėtos.

74. Pajamos iš žemės ūkio veiklos nustatomos tik tada, kai yra šios veiklos apskaitos dokumentai.

X. ASMENS TURTAS IR JO VERTINIMAS

75. Asmens turtas vertinamas tik tais atvejais, kai paslaugų gavėjui reikia mokėti už ilgalaikę globą.

76. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, įskaitomas šis asmens nuosavybės teise turimas ar per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo turėtas turtas:

76.1. statiniai (įskaitant nebaigtus statyti statinius);

76.2. privalomos registruoti transporto priemonės;

76.3. privaloma registruoti žemės ūkio technika;

76.4. žemė (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių žemę);

76.5. akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai;

76.6. piniginės lėšos.

77. Asmens turimo arba turėto turto vertė nustatoma sumuojant visą šio Aprašo 76 punkte nurodytą turtą.

78. Tais atvejais, kai vertinamas turtas, turėtas per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo, bet šio kreipimosi metu pakeistas į kitą kurį nors šio aprašo 76 punkte nurodytą turtą, sumuojant visą 76 punkte nurodytą turtą, šis turtas apskaitomas tik vieną kartą.

79. Tais atvejais, kai asmeniui šio Aprašo 76 punkte nurodytas turtas priklauso bendrosios jungtinės nuosavybės teise, į asmens turtą įskaitoma jam tenkanti šio turto dalis.

80. Tais atvejais, kai asmuo gyvena su šeima ir šios šeimos gyvenamoji patalpa yra jo nuosavybės teise turimas turtas, šios patalpos į asmens turtą neįskaitomos.

81. Duomenis apie asmens turimus statinius (įskaitant nebaigtus statyti) ir žemę (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių) Socialinės paramos skyrius gauna iš valstybės įmonės Registrų centro pagal duomenų apie gyventojų turimą nekilnojamąjį turtą teikimo-gavimo sutartį.

82. Statinių (įskaitant nebaigtus statyti statinius) ir žemės (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių žemę) vidutinę rinkos vertę tvirtina komisija privalomam registruoti turtui įvertinti pagal kiekvienų metų vasario 1 d., gegužės 1 d., rugpjūčio 1 d. ir lapkričio 1 d. vidutinę nekilnojamojo turto rinkos vertę miestuose, miesteliuose ir kaimuose.

83. Informaciją apie privalomų registruoti transporto priemonių ir privalomos registruoti žemės ūkio technikos, turimų akcijų, obligacijų, vekselių ir kitų vertybinių popierių vertę bei pinigines lėšas nurodo pats asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) prašyme-paraiškoje suteikti socialines paslaugas. Prie prašymo –paraiškos pridedami turimi šio turto įsigijimą patvirtinantys dokumentai (pirkimo, pirkimo-pardavimo, dovanojimo sutartys, paveldėjimo dokumentų kopijos ir kita).

84. Kilus įtarimui, kad asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas (rūpintojas) pateikė neteisingus duomenis, Socialinės paramos skyrius gali pareikalauti papildomų duomenų, patvirtinančių pateiktų duomenų teisingumą.

85. Akcijų, obligacijų, vekselių ir kitų vertybinių popierių vertė įskaitoma į viso turto vertės sumą, jeigu jų bendra vertė viršija 2000 litų. Piniginės lėšos, turimos bankuose bei kitose kredito įstaigose ir ne bankuose bei ne kitose kredito įstaigose, gautos (negražintos) paskolos, kitiems asmenims paskolintos (negražintos) piniginės lėšos į viso turimo turto vertę įskaitomos, jeigu kiekvienos jų suma viršija 2000 litų.

86. Turto normatyvas asmeniui – 12 kv. metrų būsto naudingo ploto.

87. Turto vertės normatyvas nustatomas turto normatyvą dauginant iš asmens gyvenamosios vietos vidutinės nekilnojamojo turto rinkos vertės.

88. Turto vertės normatyvui nustatyti taikomos kiekvienų metų vasario 1 d., gegužės 1 d., rugpjūčio 1 d. ir lapkričio 1 d. komisijos privalomam registruoti turtui įvertinti tvirtinamos vidutinės nekilnojamojo turto rinkos kainos Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose bei rajonuose (be savivaldybių centrų) piniginei socialinei paramai mažas pajamas gaunančioms šeimoms gauti.